

Anexa nr. ... la ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. ....
MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII, TINERETULUI ȘI SPORTULUI

CLASA I

**Programa școlară
pentru disciplina opțională**

COMUNICARE ÎN LIMBA MODERNĂ (1)

*Aprobată prin ordin al ministrului
Nr. .... / 2012*

București, 2012

Notă de prezentare

Programa pentru *Limba modernă* - disciplină opțională, clasa I continuă formarea achizițiilor de comunicare începute la clasa pregătitoare, respectiv structurarea unor competențe care să reflecte o adecvare la nivelul A1 dezvoltat elementar conform Portofoliului european.

Opțiunea unei racordări sistematice a programelor de limbi moderne la Portofoliul european, respectiv Pașaportul lingvistic este motivată de raportarea achizițiilor de comunicare în limbi străine la aceste referințe agreeate la nivel continental în majoritatea contextelor de mobilitate. S-a optat astfel pentru organizarea unei oferte de învățare compatibile, care să nu mai necesite și alte punți de ajustare sau definiri de concordanțe pe parcursul școlar / la absolvirea școlii. Din această perspectivă, s-a conturat următoarea armonizare a ofertei curriculare pentru *Limba modernă 1* cu nivelurile din Portofoliul european al limbilor:

Până la sfârșitul clasei:	Nivel	Intensiv	Bilingv
a II-a	A1 parțial	-	-
a IV-a	A1	A1+	-
a VI-a	A2	A2+	-
a IX-a	B1	B1+	-
a XII-a	B2	B2+	C1

Recursul sistematic la formulările din Portofoliul european al limbilor în scrierea competențelor a condus la redactarea unei singure programe pentru *Limba modernă 1*, indiferent de limba de studiu aleasă (știut fiind că nivelurile din Pașaport nu sunt definite în funcție de specificitatea unei limbi ci de achiziția de comunicare pe o anumită tipologie). Acest element de noutate în proiectarea curriculară accentuează o dată în plus centrarea pe competențe de comunicare și nu pe conținuturi lingvistice specifice, acestea din urmă fiind privite ca bază de operare pentru dezvoltarea competențelor.

La nivelul curriculumului actual, competențele sunt definite în perspectivă europeană ca ansambluri structurate de cunoștințe, deprinderi și atitudini dobândite prin învățare, care concură la rezolvarea problemelor specifice unui domeniu, dar și a unor probleme generale. În această perspectivă, formulările atitudinale sunt incluse alături de accentele cognitive. Altfel spus, atitudinile de comunicare se asociază deprinderilor de comunicare în seturi coerente.

Programa pentru clasa I include, pe lângă Nota de prezentare:

- Competențe generale, care sunt urmărite pe întreg parcursul Ciclului achizițiilor fundamentale (aceste competențe vizează receptarea și producerea de mesaje simple în situații uzuale, în contextele la îndemâna copiilor)
- Competențe specifice, care sunt deduse din competențele generale și sunt vizate pe parcursul clasei I (formulările atitudinale sunt urmărite însă pe întregul ciclu, fiind susținute de activități diferite de la o clasă la alta)
- Activități de învățare, care reprezintă exemple de antrenamente prin care se dezvoltă competențele specifice
- Sugestii metodologice, care au rolul de a orienta profesorul în organizarea demersului didactic pentru a reuși să faciliteze dezvoltarea competențelor

Programa a fost structurată pentru 1-2 ore pe săptămână, competențele marcate cu asterisc (*) fiind vizate în condițiile în care se alege numărul de ore maxim (2) pentru acest opțional. Oferta curriculară propusă reprezintă un nou pas în familiarizarea elevilor cu o altă formă de comunicare verbală decât limba maternă și care le va permite o evoluție adecvată ulterioară în clasele cu regim intensiv. Totodată, programa permite o abordare didactică flexibilă care lasă loc adaptărilor la grupul de copii din perspectiva opțiunilor metodologice ale fiecărui profesor.

Competențe generale

- 1. Receptarea de mesaje orale simple**
- 2. Exprimarea orală în situații de comunicare uzuală**
- 3. Receptarea de mesaje scrise simple**
- 4. Redactarea de mesaje simple în situații de comunicare uzuală**

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Receptarea de mesaje orale simple

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare ¹
<i>Până la finalul clasei I vor fi formate următoarele competențe:</i>	<i>Pe parcursul clasei pregătitoare se recomandă derularea următoarelor activități:</i>
1.1 Oferirea unei reacții adecvate la o întrebare/ instrucțiune scurtă și simplă rostită clar și foarte rar, adresată cu atenție de către interlocutor	<ul style="list-style-type: none"> - îndeplinirea unei instrucțiuni simple, amuzante – <i>Exemplu:</i> „Atinge-ți nasul, arată-mi urechile, atinge-ți urechea stângă, ridică mâna dreaptă, dă-mi un creion, hai să sărim, hai să dansăm etc.” La fiecare instrucțiune profesorul îi urmărește cu atenție pe copii pentru a sesiza eventuale neînțelegeri și pentru a sprijini receptarea - prin reformulare sau repetare. - pantomimă: Hai să ne prefacem că: jucăm fotbal, jucăm tenis, ne cățărăm pe o scară, conducem un tractor, mângâiem un câțel, desenăm un pisoi, împachetăm un cadou etc. - oferirea răspunsului la salut („Bună dimineța”, „Bună ziua”, „Bună seara”, „La revedere”)
*1.2 Recunoașterea auditivă a orei fixe în mesaje articulate clar și rar	<ul style="list-style-type: none"> - <i>*ridicarea cadranelor de ceas corespunzător orei auzite</i> - <i>*marcarea orei auzite pe un cadran de carton/ ceas de jucărie</i>
1.3 Recunoașterea localizării elementare (stânga, dreapta, aici, acolo) a unor obiecte din universul imediat în mesaje articulate clar și rar	<ul style="list-style-type: none"> - indicarea poziției prin mișcarea mâinii/brațului (la stânga, la dreapta, aici, acolo) - atingerea ochiului/urechii/mâinii/brațului/piciorului stâng/i sau drept/e, în funcție de mesajul audiat - aducerea/ridicarea unui obiect dintr-un set în funcție de poziția indicată în mesaj (ridică bila din mâna dreapta, dă-mi creionul din mâna stânga) - răspuns non-verbal (mișcarea capului) sau verbal scurt (da/nu) la întrebări de verificare: ”Ușa este în stânga?”, ”Caietul este aici?”, ”Roboțelul este acolo?”
1.4 Manifestarea curiozității față de sesizarea semnificației globale a unor filme și a unor cântece pentru copii în limba modernă respectivă	<ul style="list-style-type: none"> - vizionarea unor secvențe scurte din filme de desen animat în limba respectivă (fără traducere în limba română) - mișcarea spontană în ritmul unui cântec simplu pentru copii - baterea din palme pe parcursul audierii unui cântec simplu pentru copii - concurs de mimă în timp ce este ascultat un cântec simplu pentru copii

2. Exprimarea orală în situații de comunicare uzuale

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
<i>Până la finalul clasei pregătitoare vor fi formate următoarele competențe:</i>	<i>Pe parcursul clasei pregătitoare se recomandă derularea următoarelor activități:</i>
2.1 Reproducerea unor cântece/poezii scurte și simple	<ul style="list-style-type: none"> - recitarea unor poezii scurte pentru copii - intonarea unor cântece însoțite de bătăi din palme sau alte gesturi potrivite ritmului sau textului - repetarea unor rime
2.2 Formularea unor mesaje scurte de prezentare personală (hobby-uri, adresa) cu sprijin din partea interlocutorului	<ul style="list-style-type: none"> - răspuns la întrebări simple: „Unde locuiești?” - ”Locuiesc...”. ”Care este hobby-ul tău?” - ”Imi place să...” (profesorul oferă sprijin prin repetarea întrebării, completarea răspunsului sau prin reluarea răspunsului oferit de elev cu pronunția și intonația corecte) - participarea la jocuri în lanț – <i>Exemplu:</i> Elevul 1 – „Eu sunt ...., locuiesc..., îmi place să.... ” Elevul 2 – „Eu sunt..., locuiesc..., îmi

¹ Exemplele de activități au fost date în limba română pentru a fi aplicabile în orice situație - ele vor fi evident oferite în limba modernă de către profesor la clasă.

	<p>place să...” etc.</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentarea hobby-ului pe baza unui colaj/desen realizat – <i>Exemplu:</i> ”Priviți, mie îmi place să joc fotbal”.
2.3 Exprimarea unei cereri simple pentru a obține un obiect din universul imediat	<ul style="list-style-type: none"> - mânăuirea unor obiecte școlare în perechi: ”Dă-mi o gumă”, ”dă-mi creionul roșu”, ”dă-mi creionul din stânga” etc. - jocuri de rol pentru cereri politicoase între prieteni cu diverse obiecte aduse de copii – <i>Exemplu:</i> ”Dă-mi jucăria ta, te rog” - ”Poftim” - ”Mulțumesc frumos”.
*2.4 Participarea la interacțiuni scurte și simple, în situații uzuale, cu sprijin din partea interlocutorului	<ul style="list-style-type: none"> - <i>*realizarea de dialoguri simple profesor-elev, elev-elev (cu sprijin) pentru: prezentare personală, prezentarea unui coleg/prieten, prezentarea unui personaj de desen animat/ carte pentru copii, prezentarea animalului preferat.</i> - <i>*joc de rol după o scenă dintr-un desen animat vizionat</i> - <i>*punerea în scenă a unui dialog simplu dintr-o carte uriașă sau oferit ca model de profesor</i>
2.5. Participarea la jocuri de comunicare în care reproduce sau creează rime/ mesaje scurte	<ul style="list-style-type: none"> - construirea de rime simple: I am here/You are near. Un, deux/voici un jeu. - concurs de mesaje/rime trăznite însoțite de desene/colaje – <i>Exemple:</i> Locuiesc cu un dinozaur. Imi place să vânez crocodili. A hat in a cat. Un ourson dessine un bonbon. etc. - jocuri de pronunție pentru sunetele specifice limbii străine

3. Receptarea de mesaje scrise simple

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
<i>Până la finalul clasei pregătitoare vor fi formate următoarele competențe:</i>	<i>Pe parcursul clasei pregătitoare se recomandă derularea următoarelor activități:</i>
3.1. Manifestarea curiozității pentru decodarea unor mesaje scrise simple și scurte din universul imediat	<ul style="list-style-type: none"> - participarea la expunerea proiectelor individuale/de grup care conțin colaje și etichete cu mesaje scurte și simple; asocierea etichetelor cu imaginea - ”citirea” unui afiș mural cu desene și etichete pentru exprimarea pozițiilor (stânga, dreapta, aici, acolo)
*3.2 Recunoașterea semnificației globale a unei relatări simple din cărți ilustrate/benzi desenate	<ul style="list-style-type: none"> - <i>*urmărirea mesajului prezentat pe pagina unei cărți uriașe și oferirea unui răspuns afirmativ/negativ la întrebarea: Este vorba despre...? – Exemplu: „Este vorba despre un peștișor?”</i> - <i>*urmărirea unei benzi desenate și ghicirea subiectului cu sprijinul profesorului – Exemplu: profesorul pune o întrebare alternativă: „Este vorba despre crocodili sau despre căpcăuni?” „Este vorba despre peștii sau despre păsări?”</i>
*3.3. Recunoașterea semnificației unor simboluri/expresii de pe indicatoare uzuale (gara, metrou, spital, parcare, fumatul interzis)	<ul style="list-style-type: none"> - <i>*ghicirea înțelesului unui cuvânt/unei expresii pe baza unei etichete cu mesaj verbal și vizual</i> - <i>*solicitarea sprijinului din partea profesorului pentru descoperirea semnificației mesajelor scrise din proiectele afișate/ cărți uriașe</i>

4. Redactarea de mesaje simple în situații de comunicare uzuală

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
<i>Până la finalul clasei pregătitoare vor fi formate următoarele competențe:</i>	<i>Pe parcursul clasei pregătitoare se recomandă derularea următoarelor activități:</i>
4.1. Participarea la proiecte de grup/ la nivelul clasei/ *individuale în care elaborează cu sprijin scurte mesaje scrise	<ul style="list-style-type: none"> - realizarea în grup a unui afiș mural cu desene și etichete pentru exprimarea pozițiilor (stânga, dreapta, aici, acolo) sau pentru a reflecta diverse teme – <i>Exemplu:</i> Pădurea, Jocuri și jucării, Cei trei purceluși, Albă ca Zăpada - realizarea unor afișe pentru a marca sărbători în familie sau din

	<p>spațiul de cultură respectiv - prin decuparea și lipirea numelui sărbătorii, a unor detalii verbale scurte – <i>Exemplu:</i> „Halloween” (se pot lipi etichete pe bostan, vrăjitoare), „Carnaval” (etichete pentru costumații)</p> <p>- <i>*realizarea unui autoportret pe care își marchează cu etichete numele, vârsta, hobby-ul, unde locuiește (etichetele sunt oferite de profesor)</i></p>
*4.2. Reproducerea unor mesaje simple de felicitare cu sprijin din partea profesorului	- <i>*realizarea unei felicitări prin colaj și/sau desen și redactarea unei urări prin lipirea unor cuvinte sau copiere după un model de pe un site de felicitări în limba respectivă. Exemple: de ziua unui coleg, de Sf. Valentin, de Crăciun, de Paște, de Ziua Copiilor etc.</i>

Sugestii metodologice

La nivelul clasei I rămân valabile o serie de repere metodologice enunțate în programa pentru clasa pregătitoare:

- **Raportarea la contexte de comunicare din universul la îndemână.** Învățarea unei limbi străine reprezintă învățarea lumii din nou, prin interiorizarea conceptelor care definesc această lume. Din acest motiv, pentru eficiența învățării, trebuie să ne racordăm la lumea copiilor, respectiv la universul imediat, tangibil, la îndemână. Vor fi astfel resurse importante obiectele din jur, pozițiile acestora, activitățile derulate de copii
- **Folosirea nonverbalului pentru intuirea conceptelor**, fie că e vorba de nume de obiecte sau de acțiuni, fie ca e vorba de filtre de comunicare de tipul funcțiilor limbii/actelor de vorbire. Copilul meștește mereu câte ceva în încercarea de a da contur spațiului în care se află - el desenează, modelează, rupe și lipește, îngână o melodie cunoscută sau doar de el știută. Pentru învățarea competențelor de comunicare în limba străină asemenea activități constituie contexte relevante pentru a ”învăța lumea din nou”. Traducerea în limba română este o cale mai întortocheată pentru mintea copilului decât intuirea prin experiență directă întrucât traducerea presupune o operație sofisticată de transcodare. În același context, învățarea va fi facilitată dacă elevii sunt stimulați să combine verbalul (ceea ce au receptat sau ceea ce exprimă) cu limbajul corporal sau vizual sau muzical.
- **Abordarea ludică:** tot ceea ce se întâmplă la ”ora” de limba modernă ar trebui să se deruleze sub forma unei suite de jocuri sau antrenamente amuzante. Din spațiul clasei nu trebuie să lipsească jucăriile. Profesorul de limbă străină are posibilitatea să realizeze jucării simple (din materiale reciclabile) cu elevii mai mari, în cadrul unor proiecte. Aceste jucării pot fi apoi folosite la cei mici, unde apar adesea ameliorări de design - copiii pot colora, adăuga accesorii - ceea ce reprezintă tot atâtea contexte de învățare (învățarea unor calități și exprimarea unei descrieri rudimentare - *Exemplu: Floarea roșie este la stânga, floarea verde e la dreapta!*).
- **Învățarea în context.** Dezvoltarea competențelor de comunicare are loc în contexte de comunicare și, bineînțeles, cu un scop inteligibil copiilor. În absența contextului, elevii ajung să recite doar cuvinte și fraze memorate fără să poată să le transfere apoi în alte situații. De altfel, oricine învață cu mult mai bine dacă înțelege de ce învață ceea ce învață.
- **Oferirea de antrenamente specifice pentru fiecare competență în parte:**

Receptare orală

Antrenamentele de ascultare reprezintă mesaje la care copiii oferă o reacție care probează înțelegerea. Totodată antrenamentele de ascultare oferă posibilitatea familiarizării cu sunete, accent și intonație deosebite de cele deja știute din limba maternă.

Câteva sugestii pentru a-i face pe școlarii mici să asculte:

- vorbim tot mai încet și ducem degetul la buze
- punem mâna pâlnie la ureche
- batem din palme
- folosim o jucărie muzicală - o sticlă pet în care am introdus niște pietricele, un borcan în care am pus niște nuci, un pahar în care lovim cu creionul (acestea pot deveni în timp emblemele activităților de ascultare!)
- explicăm clar sarcina - *Exemplu:* „Voi pune câteva întrebări și voi arăta niște obiecte din clasă. Va trebui să dați din cap de sus în jos dacă este adevărat și dintr-o parte în alta dacă nu este. Da? *Ușa este la dreapta.*”

Câteva tipuri de antrenamente

- Răspunsuri (non-)verbale la instrucțiuni și întrebări (1.1) - *Exemple:* „Privește la stânga, privește la dreapta, atinge-ți urechile, dă-mi penarul, dă-mi desenele”. Cine are un creion? Cine are o jucărie? Desenați un câțel. Cine desenează un câțel?
- Exerciții de mimă (1.1): Sa ne prefacem că suntem Albă ca Zăpada. Intram în casa piticilor/ Suntem piticul morocănos/ Participăm la un concurs de dans. Cine dansează cel mai bine?/ Participăm la un concurs de înot/ Acum jucăm volei.
- **Exerciții pentru sesizarea orei fixe (1.2): Trasează limbile pe cadranele din fața ta: E ora 8, e ora 10, e ora 3. Scrie ora pe care o auzi: Este ora șase. Este ora 12.*
- Localizări elementare (1.3): „Privește la stânga, privește la dreapta. Răspunde prin *da* sau *nu*: Floarea e aici? Jucăria e acolo?
- audierea unor cântece și mimarea acțiunii acestora (1.4)
- vizionarea unor segmente din filme de desen animat fără traducere și realizarea unor desene colaje pentru a reda ceea ce au înțeles. (1.4)

Exprimare orală

Sunt avute în vedere antrenamente de repetare pentru a forma pronunția corectă, dar și oferirea de informații simple și participarea la jocuri.

Cum îi ajutăm pe elevi să se exprime oral?

- Le oferim modele de pronunție și îi încurajăm să repete
- Oferim contexte amuzante și accesibile: Cine vrea să o joace pe Albă ca Zăpada? Bun. Să o ajutăm pe Albă ca Zăpada să ajungă la căsuța piticilor. Vom organiza mai multe grupe de ajutoare. Căsuța este desenată pe tablă, iar fetița este aici. Indicați-i câți pași să facă la stânga, câți la dreapta...
- Ne adresăm spontaneității copiilor și folosim unui registru amplu de limbaje - vor ajunge să se exprime mai ușor în limba străină dacă vor numi ceea ce au desenat/modelat sau dacă vor mima și explica ceea ce au mimat etc.

Câteva tipuri de antrenamente:

- Recitare și intonare de cântece cu reluarea unor sintagme la nevoie pentru a perfecționa pronunția, accentul, intonația (2.1)
- Recitare și intonare de cântece însoțite de gesturi potrivite textului (2.1)
- Desenare sau realizare de colaj pentru a indica un hobby și prezentarea acestui produs - *Mie îmi place să mă joc la calculator. Iată-i pe eroii mei preferați.* (2.2)
- Imaginarea hobby-ului unui personaj de desen animat (2.2) - Ce hobby are vânătorul? Dar mama vitregă a Albei ca Zăpada? Dar tatăl ei? Dar oglinda fermecată? Dar prințul care o salvează? Dar fiecare pitic?
- Solicitări simple: Ești Scufița Roșie, iar tu ești mama ei (2.3). Cere-i mamei să îți dea o banană. Pune-o în coșuleț. Acum cere-i un măr...
- **interacțiuni (2.4) - Vom face grupe de câte 4 elevi. Vom juca scena în care lupul vine la casa de piatră a celui de-al treilea purceluș. Ce fac cei trei purceluși? Ce face lupul? Ce spune fiecare?*
- construirea de rime pentru cuvinte: cat-? (hat), house-? (mouse), maison-? (saison), jeu-? (deux) - (2.5)
- construirea de rime: Un, deux, trois - ? (Je regarde le toit), Come over here- ? (Touch your ear) - (2.5)

Receptarea de mesaje simple scrise

Cum îi sprijinim pe elevi să înceapă să citească în limba străină?

- Stimularea curiozității specifice vârstei pe suporturi adecvate nivelului lor. Cartea uriașă, unde imaginea este generoasă și textul minimal, invită elevii la citire globală.
- Motivarea lecturii prin explorarea unor produse realizate de copii - afișe realizate în clasă sau cărți construite de elevi mai mari
- Realizarea de etichete pentru diversele concepte vehiculate și plasarea lor în clasă sau pe afișe
- Incurajarea elevilor pentru răsfoirea cărților de copii și a volumelor cu benzi desenate puse la dispoziție
- Incurajarea elevilor pentru a solicita sprijin în descifrarea unui mesaj scris

Redactarea de mesaje simple

Cum îi sprijinim pe elevi să înceapă să scrie în limba străină?

- le oferim cuvinte decupate pe care le pot lipi pe un produs pentru a oferi o informație, o explicație
- îi ajutăm să realizeze afișe pentru diversele teme parcurse - aceasta reprezintă un mod de a implica elevii pentru a realiza o sinteză (și deci o etapă de reflexivitate) a ceea ce s-a învățat. Cu această ocazie elevii desenează sau aduc imagini care reflectă achizițiile avute și lipesc etichetele oferite de profesor pe fiecare desen/decupaj în parte. Rezultă mesaje scrise elaborate de elevi, cu sprijinul profesorului și ocazii de citire a etichetelor. (4.1)
- **le oferim modele de felicitări și realizăm un grafic al ocaziilor de felicitare pentru a sărbători cât mai multe evenimente în clasă. Felicitări se pot descărca de pe site-uri specializate. Pentru realizarea felicitării se pot folosi materiale din natură (frunze, fire de iarbă, flori presate, coji de fistic) sau reciclate (bucățele de pânză, decupaje din reviste vechi/ prospecte publicitare, hârtie mototolită pentru a obține biluțe, confetti). Pentru a scrie mesajul se pot copia diverse texte din modelele oferite.*

Evaluarea

Competențele de comunicare pot fi evaluate prin intermediul unor grile simple de observare. Pentru fiecare competență se poate folosi un A4 pe care sunt trecuți elevii și 3 niveluri, de exemplu:

1.1. Oferirea unei reacții adecvate....

Elevi	Greu	Bine	FB
AS		20.IX	
BD			20.IX
CA		20.IX	
DR	20.IX		
MS		20.XI	
TA		20.XI	
....			

20 XI - salut

Datele din observarea de mai sus indică reacții în mare parte adecvate la salut. Va fi nevoie de un plus de exersare cu elevul DR. La următoarea observare se va nota din nou reacția fiecărui elev prin marcarea datei în dreptul performanței avute și a tipului de reacție sub tabel sau pe verso (pot fi și reacții nonverbale la comenzi, mima, dar și răspunsuri la întrebări). Asemenea grile sprijină profesorul pentru a avea o imagine a achiziției atât la nivelul clasei cât și la nivel individual (marcările sunt cu precădere la dreapta - deci rezultate bune sau cu precădere la stânga - mai e de lucrat!)

Feedback din partea profesorului sau autoevaluare prin semne convenționale convenite la nivel de clasă.

Elevii pot fi încurajați pentru performanțe bune prin oferirea unor steluțe colorate sau fundițe de hârtie creponată, buline autocolante etc.